

Με την ευκαιρία του Έτους Ίσων Ευκαιριών για Όλους, που κηρύχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Συνομοσπονδία μας σας αποστέλλει το ακόλουθο κείμενο:

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ανακηρύξει το 2007 ως Ευρωπαϊκό Έτος Ίσων Ευκαιριών για Όλους. Ο στόχος του Έτους είναι να επιτύχει μεγαλύτερη επίγνωση στις εθνικές κοινωνίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με τα δικαιώματά τους για ίση μεταχείριση και μια ζωή χωρίς διακρίσεις σε όλους τους τομείς της, που είναι δυο από τις βασικές αρχές που υποστηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Οι δραστηριότητες, που λαμβάνουν χώραν ή και σχεδιάζονται σε όλη τη διάρκεια του Έτους, προσπαθούν να επανορθώσουν και να εξαλείψουν τις διακρίσεις τις οποίες υφίστανται κάποια άτομα λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής προέλευσης, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού. Επιπρόσθετα, το Έτος επιδιώκει να προωθήσει τα οφέλη της διαφορετικότητας τόσο από οικονομικής όσο και από κοινωνικής άποψης.

Παρόλο που η ΕΕ διαθέτει (θέσπισε κατά τα τελευταία χρόνια) μια συνεχώς επεκτεινόμενη νομοθεσία κατά των διακρίσεων, οι νόμοι από μόνοι τους δεν είναι αρκετοί για να θέσουν τέλος στις διακρίσεις και την υφιστάμενη νοοτροπία. Πέρα από τη νομοθεσία διαπιστώνεται ότι απαιτούνται κίνητρα ούτως ώστε να επέλθει αλλαγή στη συμπεριφορά και τη νοοτροπία. Ιδιαίτερα, η διαπίστωση αυτή είναι έκδηλη στην κυπριακή κοινωνία, όπου σχέδια ή και προγράμματα κινήτρων προς τους εργοδότες για εργοδότηση ατόμων με αναπηρία δεν είχαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, κυρίως, κατά την άποψή μας, γιατί δε δόθηκε βαρύτητα πρώτα και δε δομήθηκε η απαιτούμενη υποδομή και κατάρτιση προγραμμάτων εκπαίδευσης/κατάρτισης και πρακτικής εκπαιδευτικής διαδικασίας στην αγορά εργασίας. Οι δραστηριότητες, που σχεδιάζονται στη διάρκεια του Έτους, διοργανώνονται με επίκεντρο τέσσερις κύριους στόχους: δικαιώματα, εκπροσώπηση, αναγνώριση και σεβασμός. Αυτοί οι στόχοι θα επιτευχθούν μέσω της αφύπνισης της ευαισθησίας και της εμπέδωσης αναφορικά με το δικαίωμα της ισότητας και της μη διάκρισης, δίνοντας το έναυσμα για τρόπους βελτίωσης της συμμετοχής ευάλωτων ομάδων στην κοινωνία, οι οποίες βρίσκονται αντιμέτωπες με τις διακρίσεις και την έλλειψη θετικών μέτρων στήριξής τους, διευκολύνοντας και εκτιμώντας τη διαφορετικότητα και την ισότητα και μέσω της προώθησης μιας πιο ενοποιημένης και συνεκτικής κοινωνίας. Η επιδίωξη αυτή προβάλλει ως αδήριτη αναγκαιότητα στην κοινωνική πραγματικότητα της Κύπρου.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι διακρίσεις, καθώς και ο εγκλωβισμός ατόμων εκτός του ανθρώπινου δυναμικού, όχι μόνο έχουν επιπτώσεις στα άτομα τα οποία επηρεάζονται άμεσα, αλλά παράλληλα, έχουν κόστος και επιπτώσεις και για την ευρύτερη κοινωνία και την οικονομία ως σύνολο. Ένας από τους ζωτικούς πόρους της Ευρώπης είναι η μεγάλη ποικιλομορφία (διαφορετικότητα) των ανθρώπων της, οι οποίοι προέρχονται από ένα ευρύ φάσμα υποβάθρων και κουλτούρας και διαθέτουν μια τεράστια ποικιλία ικανοτήτων, ταλέντων και ιδεών. Οι διακρίσεις ή και η έλλειψη θετικών μέτρων στήριξης

αποστερούν από πολλούς ανθρώπους (όπως είναι ιδιαίτερα τα άτομα με αναπηρία) τις ίσες ευκαιρίες, το οποίο μεταφράζεται σε άμεση απώλεια ανθρώπινου δυναμικού αναλυόμενου σε ικανότητες, ατομικά χαρακτηριστικά και ταλέντα. Αν η Ευρώπη φιλοδοξεί να αναπτυχθεί σε μια ανταγωνιστική και δυναμική Ένωση στην παγκόσμια αγορά, χωρίς απώλειες ανθρώπινου δυναμικού και σπατάλης οικονομικών πόρων, και να επωφεληθεί από την ποικιλομορφία της, επιβάλλεται να συμπεριλαμβάνονται όλοι οι άνθρωποι ανεξαιρέτως στις κοινωνικές δομές της.

Ο τομέας του κόσμου της εργασίας μπορεί να ευεργετηθεί τα μέγιστα από μια πολιτική ποικιλομορφίας, που να δέχεται και να στηρίζει τη διαφορετικότητα. Μια έκθεση της Επιτροπής του 2005 υπογραμμίζει ότι το 83% των εταιρειών που είχαν εφαρμόσει μια τέτοια πολιτική, σημείωσαν ότι είχε ως αποτέλεσμα πραγματικά επαγγελματικά οφέλη. Οι πολιτικές αυτές επιτρέπουν στις εταιρείες και γενικότερα στις επιχειρήσεις (περιλαμβανομένων επομένως και των Δημόσιων Υπηρεσιών) να αντλούν από ένα ευρύτερο φάσμα μελλοντικών υπαλλήλων, οι οποίοι φέρουν μαζί τους διαφορετικές προοπτικές και ιδέες. Περαιτέρω, οι εν λόγω πολιτικές έχουν αποδειχθεί ότι βελτιώνουν τα κίνητρα των υπαλλήλων και τις καινοτομίες. Ίσως, το σημαντικότερο, μια και οι δημόσιοι οργανισμοί και οι ιδιωτικές εταιρείες και επιχειρήσεις εξυπηρετούν άτομα με ένα ευρύ φάσμα υποβάθρων, πράγμα που αντικατοπτρίζεται στη σύσταση του εργατικού δυναμικού των υπαλλήλων, εξασφαλίζουν καλύτερη κατανόηση των αναγκών αυτών των ατόμων.

Άτομα με αναπηρία, εκπαίδευση, εργασία και εργοδότηση:

Το 10% του πληθυσμού της ΕΕ (πέραν του 10% του πληθυσμού της Κύπρου) έχει μια αναπηρία. Εκ των πραγμάτων, ιδιαίτερα στην κυπριακή κοινωνία, τα άτομα με αναπηρία τείνουν σε μεγάλο βαθμό να περιθωριοποιούνται κοινωνικά με κύρια αιτία την κράτησή τους εκτός εργασίας και εκτός του ανθρώπινου δυναμικού και της έννοιας της κοινωνικής συνοχής. Σε μια προσπάθεια εξάλειψης των διακρίσεων, είναι απαραίτητο να παρέχονται σε όλα τα άτομα με αναπηρία οι ευκαιρίες να εμπλακούν πλήρως, στο ίδιο επίπεδο με τους άλλους, στην κοινωνία και στην κοινωνική δραστηριότητα. Η Επιτροπή τονίζει ότι είναι παράνομο να αρνείται η οργανωμένη κοινωνία σε οποιοδήποτε άτομο πρόσβαση στην εκπαίδευση/κατάρτιση ή στην εργασία για οποιοδήποτε από τους λόγους που παρατέθηκαν πιο πάνω. Αυτό περιλαμβάνει, βέβαια, και τα άτομα με αναπηρία.

Σύμφωνα με τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, που πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2006 και κατέληξε στην έγκριση/ψήφιση της Διεθνούς Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, η Σύνοδος και η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία προνοούν ότι οι διακρίσεις εναντίον οποιουδήποτε ατόμου με βάση κάποια αναπηρία αποτελεί παραβίαση της εγγενούς αξιοπρέπειας και αξίας του ανθρώπου. Η Σύνοδος και η Σύμβαση αναγνωρίζουν την πολύτιμη ύπαρξη και τις ενδεχόμενες συνδρομές/συνεισφορές που κάνουν τα άτομα με αναπηρία στη γενική ευημερία και ποικιλομορφία των κοινοτήτων τους.

Η Σύνοδος των Ηνωμένων Εθνών και η εν λόγω Σύμβαση του 2006 απαιτούν και επιβάλλουν στα κράτη μέλη της Σύμβασης (μεταξύ των οποίων είναι και η Κυπριακή Δημοκρατία, που υπέγραψε τη Σύμβαση στις 30 Μαρτίου 2007) τη μη διάκριση, την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή και συμπερίληψη των ατόμων με αναπηρία στην

κοινωνία και ισότητα ευκαιριών. Συγκεκριμένα, επιβάλλουν όπως άτομα με αναπηρία έχουν πρόσβαση σε επαγγελματική εκπαίδευση, επιμόρφωση για ενήλικες και δια βίου μάθηση χωρίς διακρίσεις και πάνω σε ίση βάση με τους άλλους. Επίσης, τα άτομα με αναπηρία έχουν το δικαίωμα να εργάζονται και να εξασφαλίζουν τα προς το ζην με την εργασία τους σε μια αγορά εργασίας και σε ένα εργασιακό περιβάλλον το οποίο είναι ανοικτό, περιεκτικό, συνεκτικό και προσιτό σε άτομα με αναπηρία. Ως αποτέλεσμα, απαιτούνται τα κατάλληλα μέτρα και μέσα για να επιτευχθούν οι εν λόγω στόχοι.

Σύμφωνα με την έρευνα του Ειδικού Ευρωβαρομέτρου 263 «Διακρίσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση» στην οποία ρωτήθηκαν 504 Κύπριοι από τις 7 Ιουνίου μέχρι τις 4 Ιουλίου 2006, το 69% των ερωτηθέντων είπαν ότι η αναπηρία τείνει να αποτελεί μειονέκτημα στην κοινωνία και 47% είπαν ότι οι διακρίσεις με βάση την αναπηρία είναι διαδεδομένες στην Κύπρο. Περίπου το 88% των Κυπρίων είπαν ότι περισσότερα άτομα με αναπηρία χρειάζονται στον τομέα της εργασίας. Αυτά τα αριθμητικά δεδομένα ήταν ψηλότερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο του 74%. Σε μια θετική νότα, το 93% των Κυπρίων δήλωσαν ότι ευνοούσαν μέτρα που στοχεύουν στην παροχή ίσων ευκαιριών εργοδότησης για άτομα με αναπηρία.

Μίκης Φλωρέντζος,
Πρόεδρος.